

Szerkesztői iroda

Kossuth Lajos utca (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények címzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 32 korona. Negyedévre . . . 8 korona.
Félévre . . . 16 korona. Egy hónapra . . . 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Deák Ferencz utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér hirdetési ára 8 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedezményben részesülnek.

Reklam sora 2 korona.

Hivatalos közlemények sora 5 korona.

Nyiltéri cikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

A mai magyarok.

Mi vagyunk a szabadság, Ausztria a szolgaság. Mi vagyunk az alkotmány, Ausztria a zsarnokság. Mi vagyunk a népjog, Ausztria az önkény. Mi az önérték, Ausztria az alázatosság. Ezt írják, szavalják, hirdetik vezércikkben, parlamentben, malom alatt. Mint legenda szállát nemzedékről-nemzedékre, hogy mikor letiporták szabadságunkat, alig akadt magyar, a ki közszolgálatot vállalt volna. Csehek és osztrák-németek voltak a beamterek. Hiszük és tovább adjuk, hogy nem ez az igazság. Hiszen még van még a hivatalos schematizmus és abban sorban a jó magyar név sok viselője. Magyarok voltak nagyrészt a Bach huszárok, közülük még miniszter is került ki már. Magyarok voltak, mint a muszkavezetők, a labanczok. Rákóczi megnótázói, a kurucz birtok aljas elkobói.

Zápolya bukása óta meghonosodott az osztrák szellem Magyarországon és a magyar külszin, sujtás mellett egyre több lett a magyar nyelvű osztrák. És ezek a rossz magyarok mindig gondosabb ellenségei voltak a szabadságnak, a népnek, mint maga az osztrák önkény, mely nekik nem tudott volna előrehaladni. Az osztrák abszolutizmus gyűlölte a magyar alkotmányosságot, mert attól félt, hogy átcsap Ausztriába is az alkotmányos „ragály.” Azt akarta, hogy így annál kevesebb magyar vér juthasson az osztrák erekekbe. A terv csak félig sikerült. A forradalmi magyarból alázatos osztrák lett, hü, gyáva, szolgai alattvaló. De az osztrák nép megtelt önértékkel, szabadságszeretettel, forradalmi szellemmel.

Kicsérlették az országokat. A ki igazi osztrákot akar látni, annak Magyarországra kell jönnie. Kuruczok pedig csak az osztrák parlamentben találhatók. Ki hallott magyar megyeről, városról, mely szembe merne szállani a központi kormányval? És a cseh-német viszály alkalmával a német városok egész sokasága megtagadta az adófizetést, az állami közigazgatás közvetítését. Ki hallott magyar polgármesterről, a ki a nép bizalmára támaszkodva, dacolni mert volna a felsőbb hatalmakkal.

És Bécsben még a silány Luegernek is annyi erőt adott a népakarat, hogy a császári megerősítés megtagadásánál bátran döroghetett: „Sajnálom, ha nem tetszem az uralkodónak, de tetszem az Istennek! Mily jellemző volt a kvóta mozgalom a két országban. Magyarországon leültek az állambölcsek és nagy tudományossággal bebizonyították, hogy nekünk van igazunk. Könyvnyű szörrel békült meg közvéleményünk a kvóta felemelésével Ausztriában minden politikus arra használta fel tudását, erejét, hogy az osztrák érdeket védelmezze és nem akadt egy ember, a ki nyíltan Magyarországnak mert volna igazat adni.

Bécs tele van az uralkodóház ajándékaival. Ott van az udvar ott laknak a főherczegek. De szervilizmust undorító lakáj szellemet csak nálunk kell keresni.

Emlékeznek, mint megmondotta Straszky cseh képviselő az uralkodónak szemtől szembe véleményét? Fölfortyant az egész magyar osztrakság és vakmerőségen. Ez nem államférfi tónusa. A magyar államférfi kezét csókol, mint Széchenyi Pál tette Rudolf trónörökösrel és ha megkérdik tőle, hogy szépe az idő, merő lojalitáshoz még akkor is igennel felel, ha jég esik. Nemrég szónuzsorásnak neveztek az osztrák képviselőházban egy kir. herczeget, kinek Csehországban bányái vannak. Irgalmatlan kritikát mondtak gazdálkodásáról, mert hiszen a képviselőnek azért van immunitása, hogy mindenről elmondhassa véleményét.

Képzeltető-e nálunk ilyesmi? — Nálunk a legszélsőbb pártok is lojalitási gúrcsókban felegyengenek és ha egy kir. herczeg nyilvánosan tarhonyát eszik, a meghatottság könyve szőkik a szemekbe.

Milyen vita viharzott végig volt az osztrák képviselőházon! Ezek férfiak, igazi népképviselők. Hangjuk néha durva és bárdolatlan. Nem mindig perfect gavalérok. De becsületes, őszinték és bátor emberek. Ferencz Ferdinánd trónörökös elmentte fogadni a klerikális „Schulverein” védnökségét, a mely a haladás és felvilágosodás ellen szervez hadjáratot.

Ezt tették szóvá a parlamentben és keményen odamondogatták a kir. herczegnek, a ki a priviszályokba avatkozott. Mint a tárogató hangja, olyan éles, erős és harcziás volt a kritika. — Vannak még kuruczok — Ausztriában.

Odaát igazi népképviselők ülnek a képviselőházban, a kik ismerik teljesítik kötelességüket. Az osztrák nép meg is érdemli, hogy ilyen képviselői legyenek, mert nem a pálinkagőzben, a borbármorában, pénzt zsarolva, vagy korábbi ütések alatt görnyedve szavaz. Ott a mandátumnak nincsen tözsdéje, nincsenek gazember kortések, a kik választásról-választásra abból élőködnek, a mit a vesztegetésnél, etetésnél és itatásnál félreértettek; nincsenek kreaturák, a kik parancsszóra szavaznak.

Még a hivatalnok is bátran, kedve szerint adja le szavazatát és a számtalan egyetben, testületben, megszerzett népszámláló, toll, heje-huja, lakodalom, cigány, bankó és szolgabíró nélkül gyakorolja jogát.

Kicsérlették minket. — Talán még azt is megérjük, hogy magyar beamtereket visznek Ausztriába, hogy tartásuk féken a rebellis osztrákokat. — Igen, visszaadjuk a kölcsönt a Bach-huszároknak.

Politikai hír.

A jövő évi költségvetés. Budapestről írják: A miniszteriumokban serényen folynak az 1903. évi költségvetési összeállításának munkálatai. Mindennap délelőttjén az egyes miniszterek tárgyalásokat folytatnak a szakreferensekkel. Kiadott jelszó: a takarékosság, a melyre Lukács László pénzügyminiszter szabadságra utazása előtt különbséggel felhívta kollegái figyelmét. Mivel a takarékosságnál függ nem csak a pénzügyi egyensúly további megtartása, hanem az állami tisztviselők fizetésemelésének mérve is, az egyes költségvetési tételreket a legszigorúbban mérlegelik. A költségvetés legkisebb aug. végéig elkészül és azután a minisztertanács elé kerül jóváhagyás céljából.

A községek levelezésének portómentessége. Szólt Kálmán miniszterelnök,

mint belügyminiszter a kereskedelmi miniszterrel egyetértőleg terjedelmes rendeletet bocsátott ki, melyben egyenként sorolja fel azon eseteket, amikor a községek és rendezett tanácsú városok a portómentességet igénybe vehetik. A rendelet kimondja, hogy a portómentesség csupán megengedett esetekben vehető igénybe, a levél kellőképp záradékolandó és postai feladókönyv mellett továbbítható.

Még egy reform.

Kolozsvár, július 10.

Az országgyűlésnek most folyó nagy vakációja alatt a parlamentet át költöztetik a dunaparti új palotába.

Ugy fordulhat, hogy már ektóberben a dunaparti palota csucos iveri alatt közönségek egymásra a törvényhozók s az ezeréves Magyarországnak, az ezeréves alkotmánynak épületét teljesen birtokába veszi a törvény hozás.

Az új országház megérdemelte volna, hogy megnyitására a sokat halogatott törvényhozási reformmal is elkészüljenek, befejezzen a nagy munkát, melynek a választási bíráskodás, s a vele együttes reformok csak előbeszédet képeztek. A reform még mindig várat magára, pedig az idő a legalkalmasabb volna hozzá.

Pancsováról jött az első kérelem a kerületnek kétféle osztására. Pancsova mint törvényhatósági joggal bíró város, maga akarja választani.

Második kérvényező lesz a fülöpszálási kerület, melynek terjedelme a legnagyobb az összes kerületek közt. Majdától, a Szegeddel szomszédos várostól a Dunáig nyúlik s választóinak száma hater ezer körül jár.

Bizonyára megmozdul a Budapest-Erzsébetváros is, melyben nem kevesebb, mint tizenkét ezer választó keresi ki képviselőjét. . . Morzsányi Károlyt. Szeged is méltán panaszkodik, hogy mint az ország második városa, két képviselőt választ, holott Debreczennek három jutott, levén a kálvinisták nagy faktora a kerület kikerítésénél. Azért kapott pl. külön képviselőt Pápa, míg a püspöki és megyeszékhelyet képező Veszprémnek, mint katolikus városnak ellensúlyozására egész csomó jobbára kálvinista falut akasztottak a nyakába. Azért osztották be Kalocsát az érseki várost . . . Dunapatajhoz.

Ine e néhány példa már mutatja, milyen aránytalanságok vannak a választókerületek beosztásában, pedig a Királyhágon túl levő apró-cseprő városkák és kerületek igazságtalan elosztását nem is vettük sorra. Ab-rudbánya, Erzsébetváros, Vizsna, Marosvásárhely két kerülete a maguk 3—400 választójával szinte kiáltanak az arányosítás után.

S a mit védelmükre felhozunk, hogy t. i. e kerületek a magyarság politikai tulsulyát szolgálják, ma már figyelmet sem érdemelnek, mert a túlnépes magyar kerületek kettéosztásával könnyen helyrehozhatók a magyarság mérlegén, a mint az apró kerületeken vesztenének.

Egyébként a kerületeken új beosztással a Magyarországnak tulsulyát még növelni lehetne a hatalmas fejlődésnek indult városok választókerületekkel alakításával.

Stombathely, Nagy Kanizsa, Veszprém, Kaposvár, Kalocsa, S. olnok, Nagy-Szombat, Balassa Gyarmat, Pancsova és akárhány oly jelentékeny város van, melyeket külön kerületekkel lehetne alakítani, másoknak két képviselőt lehetne adni, mint pl. Aradnak, Kassának, Temesvárnak, Szegednek kettő helyett három, Budapestnek akár tíz új választókerületet alakíthatnának s egyszerre behozhatnák azt a számot, a mint az abrudbányai, vizsnaai külön kerületek beszámítósával a magyarság vesztene.

S e mellett kivennénk a fegyvert a nemzetiségi agitáció kezéből, mely ma a látszatra igazsággal hivatkozik, hogy a mesteres beosztással a nemzetiségi képviselők választását nehezítik meg.

Miért tartunk hát fenn az igazságálgalanságot, mikor ugyanazt a célt elérhetjük igazsággal is.

Katonák és az aratás.

Ismert tény az, hogy az idői delegációban a magyar delegátusok állandóan ostromolták a hadügyminisztert, hogy az aratás idejére adjon a legénységnek, ha kór, szabadságot, hogy az aratási munkában részt vehessen. Kriegerhammer a keres folytatnivaló próbáképpent két hadtestnél előre: délre a szabadságolások, de azok a hadügyminiszternek a delegációban tett kijelentése szerint, nem sikerültek.

A hadügyminiszter kijelentette, hogy a szabadságolt emberek nem dolgoztak, hanem folyton koresmáztak és verekedtek és még a többieket is akadályozták a munkában.

Ugyanezt mondta a honvédelmi minisz-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1902. Július 10.

Öseink fürdőzése.

A fürdőélet Magyarországon jóval korábban kezdődött mint sok más, nyugati kultúrállamban. Régen elmult századokban is voltak már a magyar főurak kastélyaiban külön fürdőházak és hogy csak egyet említsék, Thurzó György nádornak fürdőszobája cobolyprémiummal volt behuzva.

Tha sy Klára 1650-ben, hogy férjhez ment, kelengyében fürdőlepedőket is kapott, még pedig mint az inventárium mondja, 25 házi szőtt és 24 skóffummal kivarrott feredő lepedőt.

A Balaton mentén már a XVI. században külön feredő házak voltak a váruraknak, vetkező és hűsítő helyiségekkel. A hőselőkben fürdő után pihentek az urak és urnők. Nagyon szép fürdőháza volt a Gyulaaffynemzetsegnak, amely mesze vidéken híres volt. A Gyulaffy urakat később az Eszterházyak kapták meg az utolsó kurucz Gyulaffy, mikor kiment ősei örökből, következő rigmust írta a cseobánjár vár falára:

Jó boru Badacson
Jó halu Balaton —
Isten hozzád Csobáncz,
Engem többet nem látsz!

1707-ben, Rabutin császári tábornok ugyancsak erre táborozván, elment fürdeni a

Balaton vizébe. Mialatt fürdött, ki faludy Domokos és László kuruczeredések rajta ütöttek és megsebeztek a vezérnélküli labanczhadat.

De nemesek kastélyaikban rendelkeztek fürdőszobákkal öseink, de főherczégek a különböző gyógyító helyeket is. A meleg forrásokat a régi időkben bányások hívták, ezért mondja a szalonatavideki meg a sárreiti bihar-megyei ember most is így: Páspökbánya meg Felixbánya a negyváradai gyógyforrásokra.

Csáky István, felsőmagyarországi főkapitány, akit Caraffa, — 1687 — az eperjesi vértörvényeseken hűtlenségi gyáuba akari keverni, megszabadulva Eperjesről, egyenesen Krijnica, lengyelországi fürdőbe ment. Innen írt levelet egyik barátjának, Bónosnak, biztatva: hogy oda egy kisseg szellős házadat és gyere ide a fenyvek közé, ahová nem ér el b. . . Caraffa keze . . .

1701-ben savoyai Eugen herczeg Csepel szigetén használta a Duna-fürdőket. A sziget a herczeg birtoka volt s oda szép fürdőházat is csináltatott. Ennek a romjai még 1790-ben is megvoltak és Albert tescheni herczeg, Mária Terézia veje hordatta le.

Eszterházy Ferencz, pozsonymegyei alispán neje, galanthai Bessenyei Ilona már a XVI. században látogatta a bajmőci fürdőt. Még kellemetlen körök elől való buvóhelynek is használták a gyógyító helyeket. Erről tanuskodik Révay Mihályné — Bakics Anna levele — 1586., amelyben következőket írja: „Ilonát egy morvai nemes ifjú kérte, és még a fiamnak is kínálnak egy morvai lányt, az országos főmarsal hugát, de a lelem

urammal magyar vót és menyét kívánánk, ezért is fíjnt küldjük Forgách uramhez kis-asszony látására, Ilonát pedig viszem Stubnyára, a feredőbe.”

Ugnád Kristóf horvát bánnak neje, Losonczy Anna, Balassa Bálint ideálja, akit annyi szép versében tett halhatatlanná a leggeniálisabb, de legboldogtalanabb magyar trubadur, a horvátországi Krapina Teplicet használta több ízben. A bánné fnyes kísérettel jött és saját butorát, ágyembit, ezüst-készleteit mind nagy társzekereken hozták. Külön épületben lakott és bécsi szakácsa főzött a báni asztalra.

Balassa Bálint még leánykorából ösmerte Losonczy Annát. Tetszett is neki a leány, de öörökké kalandokat hajászva, nem vette komolyan a dolgot; míg aztán Annából Ugnádné lett. Ekkor kezdett el fájni Balassa szíve és miután reménytelenség és bánat kísérik így kesereg:

Igazán történt ez is méltán én rajtam
Mert ok nélkül bucsut magam neki adtam.

Később találkozott egyszer Ugnádnéval, de ekkor éppen háborúba indult Lobbanékony természete később is egyik bajból a másikba kergette. Mikor Zólyomban tartózkodott, az akkori alispán Ernest főherczeg kormányzóhoz folyamodott, mert: „Balassa Bálint uram miatt már egy tiszességes férj sinez biztonságban.” A dalos dalia ugyanis valósággal megbabonázta az asszonyokat s a szökecsék és botrányok napirenden voltak. Ernest főherczeg azonban nem igen segített a dolgon, mert a tek. viceispán ur insancziát visszautkálva, hátára írta né-

metül: „A melyik asszony az urát nem szereti, az megszökik. Ha nem Balassa Bálint báróval, akkor mással. Ugnádnának még Krapina Teplicre is küldözgetett leveleket és verreket. Ekkor írja: Nincs fives kertetske a mell! balzsamot teremne össze tört szűvemre . . .

A külföldi fürdőket nem igen látogatták ösapáink. Nehéz is volt akkor és hosszadalmas az utazás. Egyedül Telegdi István Mátyás királynak egyik alvajdája említ külső országú fürdőt diákjával íratott levelében. Itt olvassuk, hogy nagy gyomorfájásai miatt valami híres francziországbeli vizek látogatását javasolja az olasz doktor, de a kontyostól nem mer hosszú utra indulni, mert hírlík, hogy Horvátországon át, Krapina felé megint piszkálódik.

1822. táján írja egy magyar krónika, hogy Velencében Róbert király a tengervizet használta. Patócsi Zsófia, Szádvár hősies védőjének neje is tesz említést valami meleg fürdőről, a melybe orvosságos füveket tettek s a melyet az urnő 1665-ben használt, Rummy Katalin urasszony, Bakács Sándor neje, 1640 körül egy vasvármegyei forrást használt kinos asszonyi nyavalya ellen.

Bajalich Ádám báró, a hétvétes háború, de különösen az 1788 és 1790-iki háborúk ismert vitéze, 1790-ben egy szegedi rokonához intézett levelében említi: Dittersbachnát szerzett kinos köszvény miatt a budai bányákat rendeltette feltsér: „a hová Istennek Szeged-mével jövő Szűz havának 1-ső napján elis indulok.”

(Vége köv.)

Rejtett bonyodalmak.

Angolból fordította: Amica.

XLIV.

(Folytatás) (104)

Azonban, végre, a remény ismét fényt vetett az ő elstétült életére. Priehard ur hallott egy olyan német szemorvosról, a ki a villám által okozott megvakulás eseteiben csudákat művelt és azt tanácsolta Fitzhugh urnak, hogy annak az ügyességét próbálja meg. Ernő készséggel egyezett bele és rögtön előkészületeket tettek, hogy ő Drözdába menjen, hol az a híres orvos lakott.

Lady Fitzhugh azt sugalmazta, a Laura nagy öröme, hogy Gwendolin kísérsje el őket. Ez a leány nem erősödött és az orvos hely és lég változtatást ajánlott a számára. Azonfelül ő társ és vigasztalás lesz Laurának és segítség a férje apólsáában. Sir George pedig azt tanácsolta a fiának, hogy egy titkár vagy társat vigyen magával, „valakit a ki már volt külföldön és mint títár szolgálhatna — mondá a báró — és ved lenne midőn a szemorvoshoz megy; mert a Laura egészességét nem szabad az idegeire tett megpróbáltatás által kockáztatni és lehet, hogy valamit kellene a szemekkel tenni, midőn szükség lenne valakire. Ha de Mortenil másképpen viselte magát, ő lett volna a legalkalmasabb ember — urias és ügyes, a ki képes lett volna a nőket olyan helyekre kísérsni, hova nekik fáradságos volt elmenni.”

Ernő válaszul nem mondott semmit a de Mortenil utólagos fejlődéséről; a menyire tehette védelmezni kívánta az atyját a Reginald szerencsétlen házasságának a köveközményeitől. De elfogadta a tanácsot, hogy titkár vigyen magával.

— Máskülönbben olyan gyakran kellene Laurát a levélírással terhelnem — mondá

HEVESY JÓZSEF műasztalos
elvéllal minden e szakba vágó munkákat,
tervezést és költségvetéseket
saját műszaki irodájában készíti.

KITÜNŐ MINŐSÉGŰ, GŐZBEN SZÁRÍTOTT
P A R K E T T
ELADÁSA
709. 5—50
K O L O Z S V Á R T.

Gyár és PARKETT nagy RAKTÁR
egész koci rakomány □ mtre à 2 kor. 60 fillér,
kisebb mennyiség □ mtre à 2 kor. 80 fill.
készpénzfizetés mellett.

ter is, de azért határozott tagadást nem kockáztatott meg egy miniszter sem, mert akkor még nem szavazta meg a delegáció a kihágások katonai hitelek, sőt a hadügy-miniszter megígérte, hogy tanulmányozni fogja a dolgot.

A katonaságnál csodálatos módon kitalálástok az egész dolgot. A hadügy-miniszter budapesti német szószólója ma azt üzeni, hogy a hadügyminiszter az ideiglenes egy katonát sem fog aratás idejére szabadságolni.

A hadügyminiszternek ez a rendelese a delegációval szemben tett viselkedése pedig nem arra vezethető vissza, hogy a katonák visszaélnek a szabadsággal, mert ha elő is fordult egy-kettőnél a kifogásolt viselkedés, azok cselekedetei nem lehet az egészre alkalmazni.

Mert igenis van módja és formája annak, hogy a szabadságot katonákat ellenőrizze, még pedig közigazgatási úton, ami által a katonaság az általa megszokott szigorral intézkedhetik saját hatáskörében. Hanem, valljuk meg az igazat, nem ez az ok a szabadságoláshoz, hanem az, hogy a katonákra szükség van, legalább is a parádé szempontjából szükség lesz a — nagyszámú katonákra.

—K.

A katonák ünnepe.

Kolozsvár, júl. 10.

Az 51-ik gyalogezred ünnepe tegnap este nyert befejezést. Az ünnepélyek sorrendjét táncszolgálat fejezte be, melyet a tisztikar a Fellegvári mulatóban, a legénység pedig a nagykasznárnyában rendezett.

Itt említtük meg, hogy a tegnapi bankett alkalmából Probst tábornagy, a banketten résztvevő polgárok érdeklődését azáltal hálálta meg, hogy az ezred zenekarával előadta a magyar Hymnuszt, a melyet az összes tisztikar is állva hallgatott végig. A lovasias figyelem e tényre szokatlanságánál fogva, nemcsak meglepte, de annyira lelkesítette a jelenlévőket, hogy a főispán kötelességének tartotta elismerését nyilvánítani a paritás elvének e spontán megnyilatkozása felett. Katonai jellegű ünnepségeknél mindaddig csak a Gotterhaltenek volt helye. Ez az első eset tudomásunk szerint, hogy a magyar Hymnus is megjelenik a Gotterhaltenek mellett. Mi magyarok eddig csak ott voltunk egyenlők Ausztriával, a hol fizetni kellett a me most konstátálnunk kell, hogy a magyar Hymnus egész váratlanul megjelenik a sok Gotterhalten és „Hoch” között.

Az eset tudomásunk szerint első — de vajon nem lesz-e utolsó?

Probst tábornagy és Perathoner ezredes a 200 éves jubileum alkalmából a következő sürgönyt küldték Öfelségének:

Öfelségűri és apostoli királyi felségének Iseblen.

Az 51. gyalog ezred holnap 200 évvel ezelőtti történeti alapításának jubileumát és a neki legkegyelmesebben adományozott új zászló felszentelését ünnepeli. Megemlékezőn kétszáz éves dicső múltjáról, megemlékezőn hőseiről, a kik Bazaanónál és Marengónál, Cadideronál és Aspernél oly dicsőségesen harcoltak, holnap hűségüket tesz az ezred és megfogadják, hogy az elődöktől átvett hagyományokat mindenkor meg fogja őrizni. Fennállása harmadik évszázadának küszöbén az ezred Felséged lábához rakja szeretetének, engedelmisségének és változatlan hűségének legalázatosabb kifejezését azzal a hő kívánsággal: Isten tartsa,

és ügyeljenek keil, hogy őt ezzel a kísértéssel ne fárasztuk.

Következés képpen egy hirdetés jelent meg a Timesben, mire egy nagy csomó válasz jött, melyek közül sir George kiválasztott egyet mely neki különösen tetszett. Egy orvostól jött, a ki azt mondta, hogy a szem-betegségeket különös tanulmányává tette és miután éppen most nincs elfoglalt, ő mint titkár szeretne a hirdetővel utazni, azon ezből, hogy a német orvos gyógyításának a módszerét lássa és tanulmányozza. Ő sokat volt a kontinensen, franczián és németül folyékonyan beszél. És ő Oxfordon végzett.

Levelére rögtön kapott választ és az ajánló levelek hamar megérkeztek, az egyik doktor Beatonól jött, a kiről Laura már azelőtt gyakran beszélt, mint a Logan asszony barátjáról. Természetes, hogy ez elegendő volt arra, hogy a folyamodó ajánlatát elfogadják. Reginald beszélt Home urral Londonban, a megjelenésével és modorával meg volt elégedve és rögtön felfogadta.

Az utazók októberben szándékoztak Angliát elhagyni. Most szeptember közepe volt, de elhatározták, hogy elindulnak előtt egy vagy két hétig egy londoni hotelben maradnak; az új titkárnak ott kellett hozzájuk csatlakozni és az utazásukhoz szükséges előkészületekben segítségükre lenni. Tehát szeptember tizenharmadán, Laura és a férje, Gwendolinnal, a ladyk szobalányaival és Lockwooddal elhagyták Holit.

XIV.

Egy tiszta, napfényes szeptemberi regelen, midőn London legjobban mutat, Laura és Gwendolin az Alexandre hotel ablakánál állottak, mely most az üres parkra és a nagy fákra nézett.

Ők a megelőző este érkeztek a fővá-

Isten óvja Felségedet, legkegyelmesebb császáruk és királyunkat még sok esztendőn át, népei áldására, hadserege dicsőségére. Probst tábornagy, ezredutalajdonos. Perathoner ezredes, ezredparancsnok.

Tegnap érkezett le az ezredhez a király, válasza, a melyet a banketten Perathoner ezredes olvasott fel. A király válasza így szól:

A császár és király Probst tábornagnak, a 12. hadtest parancsnokának és nagy szobeni parancsnoklő tábornoknak, ez idő szerint Kolozvározt.

Meghatott szívvel fogadtam a hódolatot, a melyet ön mint az 51. gyalogezred tulajdonosa és Perathoner ezredes, mint az ezred parancsnoka nekem bemutatott annak a napnak az előestéjén, a melyen ez a hadban és békében egyaránt kiválóan bizonyult csapatot kétszáz éves fennállásának és új zászlaja felszentelésének kétszáz éves jelentős ünnepét üli. A hűségnek és ragaszkodásnak azért a fogadalmáért, a melyet oly dicső auspiciumok között üjtöttak és erősítettek meg, legmélegebb köszönetemet fejezem ki önnek és az egész ezrednek, szívem mélyéből kívánva egyúttal, hogy a mindenható ama jelvény alatt is, a mely körül ma először seregelek, olyan jövőt adjon neki, a mely fényben és dicsőségben felér a múlttal. Adja Isten a régi kipróbált csapatot mostani és jövőendői tagjainak, hogy benne fennmaradjon a fegyelmének és harcászásának azt a szellemét, a mely biztosította annak, hogy komoly pillanatokban az elődök bámulatreméltó példája ezeltudatos követésre fog találni az ezred soráiban. Ferencz József.

A kolozsvári 51-ik gy. ezred jubilaris ünnepélyeinek sorában kiemelkedő mozzanatot képez a tegnap rendezett díszbeid. Ezen, a tegnap már említett katonai méltóságok kivül részt vettek még a többiek között: gr. Báldy Ákos főispán, Ferencz József unitárius püspök, Szvacsina Géza polgármester, Bíró Béla apátplébános, Pall István és Várad G. kanonokok, Fekete Gábor kir. táblai elnök, br. Szentkereszty Zsigmond kir. tör. elnök, Stukheil Gyula pénzügyigazgató, Vuchetich Sándor postatávíró igazgató, Dörssa Andre alispán, Schandl Mihály magyar állam vas-uti üztelvezető, Gyárfás László kir. fő-ügyész, Marosi Ferencz kir. erdőigazgató, dr. Lőte József egyetemi rektor, dr. Hadady Endre főkepity, Gáman Zsigmond iparkamarai titkár, br. Feilitzsch Arthur orsz. képviselő, Vikol Kálmán, Ehringer Lajos városi tanácsosok, Réti Márton főlelel isk. igazgató, s a lapok képviselői. Az ebéd során, mint már említettük, az első tőszót a királyra mondta Probst Emil hadtestparancsnok, ezután a tőszót a következők rendben következtek: Mörk János altábornagy Erzsébet főhercegnő zászlóanyára, Perathoner ezredes igen értékes beszédében az ünnepélyen közreműködő és résztvevő összes polgári és egyházi hatóságokra és a sajátjára. Probst tábornagy az ezred jövőjéről, br. Salis Samaden R. tábornok, Mörk János altábornagyé, a zászlóanyá helyettesére, Prodanovics alezredes, Kolozs és Szilágymegyére, Kolozsvár városára gr. Báldy főispán és Szvacsina polgármesterre, gr. Báldy Ákos főispán a tisztikarra s a polgárok és katonaság közti egyetértésre, Szvacsina polgármester a házi ezredre, Goglia alezredes az ezred régi tagjaira, Bíró Béla apátplébános Probst Emil tábornagyra stb. Az ebéd 5 órakor ért véget.

rosba és most Ernőre várakoztak, hogy a reggelizéshez kezdjenek. Ott állottak és beszélgettek mielőtt Ernő belépett.

— Egy kissé elkéstél — mondá a felesége, elibe sietve és őt a számára elkészített karosszékhez vezette.

— Már hajlandó voltam a szobába menni, hogy lássam nem vagy e rosszul, de Lockwood azt mondta, hogy nincs semmi bajod.

— Sajnálom, hogy megvárakoztattalak benneteket válaszolá Ernő. Csendes s rögtön a reggeli után.

Egy levelet diktáltam Lockwoodnak — tervé utánna, az tartóztatott vissza.

— Nem lehetett volna azt reggelizés utánra hagyni? — kérdé Gwendolin, aki éhes volt és a várakozást egy kissé meg-unta.

— Nem, mert a fél tíz órai postát elszalasztottam volna és nekünk rövid idő alatt sok tenni valónk van.

— Laurám, azon levél, melyre Lockwooddal válaszoltam, némi vonatkozással van rád.

— Rám! — mondá Laura, meglepetéssel.

— Igen, olvasd el ezt.

És egy nagyon üzletiesnek látszó kék borítékot átadott neki.

Laura átvette és a Gwendolin kedvéért hangosan olvasta fel, tartalma ez volt:

Tudakozó hivatal, Bishopsgate utca. W. C.

„Sir éppen most jöttem vissza a kontinensenről, hol a Timesből olvastam az ön hásságát a néhai méltóságos Esmond százados leányával és ezennel tudatom önnel — hogy olyan értesítés van a birtokomban, mely azon ladynek nagyon nagy hasznára lehet.

Ha ön szíves lesz megnevezni a napot

A lapok Amerikában.

A vasárnapi számok.

A „Figaro” new-yorki munkatársa érdekesen írja le, minő egy nagy new yorki ujság vasárnapi száma. A lap — írja — 120 nagy formátumu oldalból áll, minden oldal hét hasábjából.

Az ára nem magas: 20 fillér, nem több. Körülbelül 50 oldal hirdetés.

Négy oldalnyi illusztrált és színes képekkel tarkított mulatságos történetek gyermekek számára. Egy zenemű, a mely kivágható és fűzet alakba összehajtható. Egy türelem játék, a mely szintén kivágható és összeállítható. Öt vagy hat illusztrált oldal a hölgyek számára, mindennemű divatcikk reprodukciójával.

Öt vagy hat oldal a színháznak van szentelve, kimerítő színházi hírekkel és minden új darab kritikájával s az egész számos illusztrációval van élénkítve.

Két oldalon hírek Párisból, Londonból, Berlinből stb. Udvári hírek, politikai események, interviuk minden országbeli hírességekkel. Azután mintegy 2 oldal, a mely kizárólag az Egyesült Államoknak van szentelve. Hírek az Unió minden részéből, igen nagy, gyakran mulatságos, de mindig szenzációs cikkeikkel. Van ezímek közt néhány olyan, a melynek óriási betűi egyenesen csodálatosak. Egy cikk fölött nemrégiben 8 centiméternyi magas betűkből állott a cím. Am a történetke, a melynek homlokán ez óriási cím díszelgett, szintén nem vala érdektelen.

Omrod asszony „esetéről” volt szó benne. E tehetséges nő hét év óta van férjénél, mely idő alatt tízenegy gyermekkel ajándékozta meg urát. Ikrekkel kezdte, majd hármas ikreknek adott életet, legutóbb azonban ötmagát multa felül: négyes ikreket hozott napvilágra. Mísem természetesebb, mint hogy nyomban meginterviewolták.

— Torkig vagyok az urammal, — mondta az asszony — semmire sem lehet használni! (Ez kissé igazságtalan állítás Omrod asszonytól.) Feltaláló a jó ember. De mit ér az olyan föltaláló, a ki semmit sem talál! Mihelyt fölgyógyulok, elválok tőle. A legutóbbi négy gyermekemmel biztosítva van a jövőm.

És ebben igaza volt. Mert Omrod asszonynak egy muzeum igazgatója 300 dollárt fizet hetenkint azért, hogy a jó asszony bemutassa a publikumnak, hogy egy lelkes honleány mit tehet a hazájáért.

De elég Omrod asszonyból, tekintünk bele kissé a közgazdasági rovatba. A lap jelenti, hogy a plutokrata-világ három királya: Vanderbilt, Gould és Rockefeller összeálltak és új vasutat építenek. Az üztelen több milliárd forint kockán. A börze reszket és apró kis börzelovagok nyitott szájjal hajolnak az óriások asztala fölé, várván, hogy mikor röpül egy morzsa az ő szájukba is. Pikáns történetek következnek a kulisszák világából. Fay Templeton, a bájos brettli-énekesről reggelt adott barátjára, a szép Lilian Russel tiszteletére. Tizenkét teríték Delmoniconát, kétezer darab la France rózsza díszíti a termet és az asztalt. Tüzetes leírása az étlapnak s azután, mint mindig, a számla. Az amerikaiakat ez érdekli leginkább. A hölgyek reggelije 2500 dollárba kerül. Szó sincs róla, a világtörténelem följegyzett már olesőbb reggelt is. De menjünk tovább. St-Louisban megalakult a „megcsalt férjek egyestése”. Hölgyek nem vehetnek részt az

egyület ülésein, a mi kár, mert — a doleg így sokkal mulatságosabb volna. Egészen tipikus, vagyis amerikai izü a következő hír: Kentuckyban egy lap a következő szavakkal emlékeztet meg a tiszteltreméltó John B. Smith haláláról: John B. Smith egy jobb világba költözött. Ezt a kifejezést az elhunyt özvegye sértőnek találta és kártérítést kért a laptól. Tárgyalás. Nem szabad félredobni a lapot, a míg a hirdetési részt is át nem futottuk. Ez a reklámpiacz.

Egyike a legjövendelmzőbb állásoknak Amerikában azoké a humorista uraké, a k k a reklámhirdetéseket írják. Ezek között akárhánymesteremű is akad.

A legtöbb illusztrációval is el van látva. Itt van pl. az „ijuság ujjábeszélője. Két kép. Balról egy boldogtalan ember, sovány, kiaszott, a zemei beesvék. Azon me.terkedik, hogy kikerüljön egy gyönyörű asszonyt, a ki olyan pillantásokat vet rá, a melyek magát Szt.-Antalt is kísértésbe hoznák.

A jobboldalon ugyanezt az urat látjuk tüden, friss életkedvvel, a szép asszony az ölében ül és csókolgatja. Ez a kép a varázslatos elixir használata után ábrázolja az előbbi beteg férfit. A journalizmusnak ez a módja igaz örömmel tölti el minden amerikainak a szívét.

„Ellenzék.” Felhívás előfizetésre.

Július—Szeptember

és

Július—December

hónapokra.

Júl.—Szept. hónapokra: 8 korona.

Júl.—Decz. : 16 korona.

Júliusra: 3 korona.

Az előfizetési pénzek a következő címre küldendők:

„Ellenzék” kiadóhivatalának.

Kolozsvár.

Előlehet fizetni bármely naptól kezdve.

Mutatvány számot kívánatra szívesen küld a kiadóhivatal.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, július 10.

— Városi közgyűlés. Kolozsvár sz. kir. város törvényhatósága f. évi július hó 11-én (pénteken) és esalag folytatólagosan a reá következő köznapokon, mindenkori délután 3 órakor a városház nagytermében rendkívüli közgyűlést tart. Főbb tárgyak: 1. Szolnok Deboka vármegye alispánjának átírta a megye árvíz-károcsultjai részére segély megszavazása iránt, a szakbizottságok javaslatával. 2. Tanácsai előterjesztések: a) A tűztőlási illeték kiv tése iránt szabályrendelet alkotása tárgyában, b) a rendőrségi levéltár rendezése tárgyában, — d) A halászlai jog bérbeadása iránt megtartott árverés eredménye tárgyában. 3. Kérések: a) Czákó József házi pöntári ellenőrtől, működési póltek megszavazása iránt, a szakbizottságok javaslatával, b) A Kolozsvári Ujság kiadóhivatalától utcai elárásítás engedélyezése tárgyában.

midig kész volt megmagyarázni, ha valamit nem értett. Alig végezte be az olvasást midőn Lockwood jelentette a gazdájának, hogy Home ur megérkezett.

— Vezesse fel őt ide — parancsolta Ernő.

És, néhány pillanat múlva az új titkár a szobába lépett.

Magas, sovány férfi volt a gond vagy bánat vonalával a homlokán; de határozottan szép férfi ámbár szájának a kifejezése szigorú volt, a mi ellentmondott a zeme bizonytalan tekintetének, mert nem nézett arra a személyre a kivel beszélt. De félreérthetetlenül gentlemannak látszott és miután egy kis zavarodottságot vagy bátorlanságot leküzdött, elég kellemesen beszélt. Laura és Gwendolin, rövid beszélgetés után, egyedül hagyták őt Ernővel és a saját szobájukba mentek, hogy a bevásárlásra való kirándulásra készüljenek.

— Adélhoz beszélhatunk — mondá Laura, midőn a lépcsőkön lejöttek — és magunkkal viteljük.

Reginald Kensingtonban bérelt lakást a feleségének, nem messze az Alexandra hotel-től; tehát Laura azt mondá a kocsiának, hogy előbb oda hajtson. Adélnek jó izlése volt, ősmerte a boltokat és rofik, vidékieknek segítségükre lehet, gondolták.

A Thillimore téren levő lakások csinosak voltak és Adélnek gondja volt rá, hogy a saját lakását kellemessé tegye, az ablakokban szép virágok voltak. — A porcelan vazákban piros geraniák díszelgettek, míg az asztalokon elegáns vázákban üvegvázi virágok voltak és a legújabb regények. Egy nagy zongora nyitva volt, kótával rajta és beléptéklkel egy kis fehér kuba kutya ugatása fogadta.

(Folytatása következik.)

— Angol vendég Kolozsvárt Mr. George Macaulay Trevelyan docens a cambridgei egyetemen a történelemből, jelenleg Kolozsvárt időzik. Tegnap este 11 órakor érkezett dr. Wolfner Pál kíséretében. Fogadták Kovács János unitár. tanár, az Angol Kör elnöke és dr. Bodor Antal az „Egyetemi Kör” elnöke. Az egyetemi körben rendeték be lakást számára. A fiatal angol tudós ma reggel megtekintette az unitárius épületeket, gimnáziumot, templomot, megnézte az igazságygyi palotát. Felkereste az Enkei-rodáját. Megtekintette a klinikákat. Délután az egyetemi épületeket szemlélte meg. Megnézte a híres Szent György szobor Ö Felsége által készíttetett és az erd. muzeumnak adományozott mintáját. D. u. 5 órakor az ereklia muzeum gyűjteményét szemlélte meg, este felmegy az Erzsébet sétá utra. Innen Kovács János tanár kertjébe megy, a hol több angolul beszélő tanár társaságában fogja az estét töltöni. A nevezetes vendég a ma esti vonattal haza utazik.

— Tűztőlók gyűlése. A kolozsvári önkéntes tűztőlók egylet parancsnoksága tegnap d. u. Polcz Rezső parancsnok vezetésével gyűlést tartott. A gyűlésen Bartha Gergely p. helyettes előterjesztést tett arról, hogy az egyleti szerelvények annyira elvannak rongyolódva, hogy a tűznél való felelősségteljes működés immár lehetetlen, ha anyagi erő nem biztosítatik a felszerelésekre. Polcz Rezső előadta a városi szakszékely megállapodását a tűztőlók ügy rendezése nézve. A parancsnokság kimondja, hogy minden felelősség nélkül, a lehető legkegyesebbre is. Bizik abban, hogy a városi közgyűlés a helyzetet sürgősen fog segíteni. Ha a segítés elodázódik, az egylet közgyűlésének határozatához képest a feloszló gyűlés összehívatik.

Tiszti tanfolyamot rendeznek be öt-on órára az egylet kebelében. Azután vizsákat tesznek, hogy a tűz- és őrségi szolgálat teljesítésénél feladataikat megoldhassák. Kimondotta a parancsnokság, hogy a szakszervezők tarácskozási joggal a gyűléseken részt vehetnek.

— A Mátyás szoborra. Gróf Berchtold Richárdns 100 korona adományt küldött a Mátyás király lovaszobrára. Mostanában lelkesen gyűjtjenek és adakoznak a szobor javára. A pénzt a nemes grófnő a család jogtanácsosa dr. Moldován István ügyvéd, (dr. Moldován Gergely egyetemi tanár fia) útján küldötte Szvacsina Géza polgármesternek. Dr. Haller Károly gyűjtőbiz. elnökhöz intézett értesítő levél kíséretében.

— Fehér lap. Az ugorika szezon tálytalan unalmasága becsapott a rendőrségre, hol a saját könyv sovány szenzációkkal tel lapjai közé egy fehér lapot ékelt. A bűnrika a tegnapiról datálva nem hoz semmit. A csirkefogók, betőrők, csavargók, rendezavrok bandája egy napra sziesztált, pihenőt szerezve a rendőrségnek is. Az inspekción szoba tengerzöld diványán, az örökkön homályos rendőrszoba tábori ágyn nyugton pihenhetek a rend szemes őrei. Nem zavar a őket sem panszos ember, sem peches ember ki órát, bicskát, gyűrűt, váltót veszeji; nem hoztak be sem virtuosus verekedő legényt, sem szurkos kezű csirkefogót, még egy holt-rézege atyáit sem. . . Egy szóval minden egy volt a rendőrségnél, mint szokás a Sipka szoroznál. Csendes, minden csendes! . . .

— Panasz. A rendőrségnél panaszt emeltek amiatt, hogy a szeméthordó szekerek már annyira rozogák, rongyosok, hogy a szeméthordásnál az összegyűlemlett gaz és piszok kihull az utcára. Elvannak ugyan látra fedéllel, de ezeket le nem bajtják s így undok bűz terjeng szét, s a szekér tartalmát látni lehet, a mi undort gerjeszt. A legnagyobb baj pedig az, hogy a fedelek egy része már leszakadozott. A vállalkozó pedig nem górdoskodik új szeméthordó szekerek beszerzéséről. A főkapitány méltányolja a panaszt, s így soron kívül rendeletet fog kiadni a vállalkozóknak, új járművek beszerzésére, vagy a régiek gondos megreparálására. Közgeit pedig utasítani fogja, hogy érvényt szerezzenek annak a rendeletnek, hogy a szekerek fedeleit hordás alkalmával zárják le a szeméthordók.

— Szép iskolai ünnepély folyt le a napokban Járavizen a gróf Andrássy Tivadar birtokán levő elemi iskolában. A vezegysajtu, magyar, tót és oláh, gyermekek meglepő szép eredményvel felelték magyar nyelven. Az ünnepélyen a Torda Szent László iskolai igazgatója volt jelen, mint az iskolai ünnepély bizlosa.

— Kolozsvári Lapok. Szép eszme megvalósításán fáradozik az Egyetemi Kórnári szűnidejének a választmánya élén Bodor Antal dr. elnökkel. Arról van szó, hogy a Kolozsvári Egyetemi Lapok, mely eleddig kizárólag az egyetemi egyesületeknek volt hivatalos lapja eszentulra társadalmi-irodalmi lap jellegét öltse magára. E tervet ugy gondolják kivihetőnek, ha a szerkesztésre egy egyetemi professzort kérnek fel. A terv már is közeledik a megvalósulás stádiuma felé, a

mennyiben egyik egyetemi tanár a szerkesztésnek elvállalását már is megígérte. Megfog változni ezzel a lap címe is. A mennyiben nem Kolozsvári Egyetemi Lapok, hanem *Kolozsvári Lapok* lesz a címe. A Corda Fráter, nemzetközi kongresszusán egy ilyen lapot fognak szétosztani az összesereglett ifjuság között. A szétosztandó lapok egy részét francia nyelvre fordítják le. — A terv sikerében bíznak.

— **Rablógylkossági kísérlet a Hóhában.** Kolozsvárt a hójai szőlő hegyekben nyaraló polgártársak és azok családjai ki vannak szolgáltatva a betörők és rablógylkosoknak. Rend és felfüggyel ott nincs. Póda réz az alábbi eset:

C. A. kolozsvári polgár üdülés végett kint tartózkodik. Sérv baja van, melyet tudó katarrusból eredő köhögés tesz néha fájdalmas. E miatt tiszta levegőre és nyugalmra van szüksége. Ez utóbbit alaposan megfontolta tegnapelőtt egy gazember, a ki nyilvánvalóan rablógylkossági szándékkal hatolt be hozzá. Míg a hozzá tartozók kint voltak, este 9 órakor betört a házba és a közpöze, középső termelői csavargó és főnök urnak szölvta C. A.-ot, egy újságpapírral nyirkosság által elmosódott okmányt vett el és követelte, hogy azt C. olvassa el.

A beleg ember kintesította a tolatódót. Erre ez nem reagált, sőt megakartá támadni C. A.-ot.

Erre az erejét összeszedve kiabált és védekezni iparkodott. A lármára bejött Székely Zoltán p. ü. őri szemléző, és kardot rántva legyőzte a támadót. Bejött a hegypásztor és megkötözték a betörőt, a kiből Székely Zoltán egy fogságot vett egyénre ismert, ki azelőtt egy órával a Schrammer hójai vendéglőjében 1 liter bort ivott meg. A hegypásztor azonban részeg volt s így a betörőt a borjóműsi hídnál meggyózt. A rendőrség nyomozása. Ilyen a hójai csend élete.

— **Oláh pap a pálinka ivás ellen.** Zéger Ferencz Ajtoni községi pálinka mérő szerkesztőségünkben panaszt tett a miatt, hogy az ottani g. k. lelkész híveit megsejtette, hogy a község kocsmáiba inni nem ténnek be, sem a kocsmákból pálinkát nem isznak. Ennek következtében a község 4 pálinka mérő üzele népszerűsít Jéger Ferencz, Wiedner Ignác, Salamon Dávid, Placintár Ilia kocsmárosok most a bukás szélén állnak. Zéger Ferencz ezelőtt 50—60 liter pálinkát adott el naponta. Most alig ad el tíz litert, mert a falusi kocsmákból csak a magyarak isznak pálinkát; az oláhok annál inkább tartózkodnak, mert az esti üzvegésen kívül még 10 korona pénzhiúság is sújtja azt, aki pálinkát vesz. Jéger Ferencz arra kérte szerkesztőségünket, hogy tegyék szóvá ezt a törvényellen és önkényes eljárást, hogy ettől a felsőbb hatóság tiltsa el a g. k. papot, mert különben megbuknak az ottani összes kocsmák és adóban károsodik a kincstár, a vármegye és a község.

Mi ezennel eleget teszünk Zéger ur kívánságának. Felhívjuk a megye alispánja figyelmét a g. k. pap eljárására. S hogy ne legyen önkényes és megtámadható egy ily akció, mely a pálinka ivás korlátozását célozza, szabályrendelettel, vagy más uton szabályozza ezt a kérdést, a mely igaz, hogy használ a kincstárnak, meg az italmérőknak, de tönkre teszi a nép szervezetét.

Jéger ur elmondotta, hogy Ajtoni kolozsmegei községben 1000 lélek van. Ennek 1/3 a magyar, két harmad oláh. Mivel az oláhok nem isznak, csak a magyar parasztoi fogyasztásból tengetik az italmérők előtek. Az ajtoni oláhok csak akkor isznak, ha Kolozsvárra bejönnek. De akkor aztán isznak a részüket. Lerészegednek a sárga fűg. A mentők veszik rendszerint gondjukba.

— **Az angol király állapota.** Az angol király sietett a koronázást, ezt a hírt közli a Köln. Z'g. londoni levelezője jól értesült udvari körök információja alapján. Edvárd király nagyon türelmellen és azt kívánja, hogy a koronázást mielőbb tartassák meg. Az udvarnak az a terve, hogy augusztusra tűzik ki a koronázást, a végleges időpontot azonban csak egy orvosi konziliumon fogják megállapítani.

— **A fegyenczipar szabályozása.** A kereskedelemügyi miniszter az igazságügy-miniszterrel egyetértéssel megkezdte a tárgyalásokat a fegyenczipar végleges szabályozását illetőleg. Iletékes körök véleményére szerint ezt a régén buzgóldó kérdést végre sikerült megoldásra hozni és ezzel ország belparaszágának minden alkalommal bangoztatott panasza tárgyalauna lesz. A tárgyalásoknál azt a megoldást tartják szem előtt, hogy a kisipar érdekeinek lehető védelme mellett ne maradjon figyelmen kívül a modern büntetőjog azon elve, hogy a hosszabb szabadságvesztésre ítélt büntetésük kiállásának idejében hasznos munkával foglalkozzanak és ennek révén megjavítsanak. A kereskedelemügyi és igazságügyi korányoknak eme együttes intézkedése a kisiparosok körében érhető örömet fog kelteni.

— **Felfüggyezett gör. kel. esperes** Marosvásárhelyről írják: Manegutz Miklós marosvásárhelyi gör. kel. esperes konzistori-

uma a múlt héten felfüggyesztette állásától és egy papokból álló bizottságot küldött ki, hogy a hivatalos iratokat tőle át vegye. Manegutz azonban vonakodott ezen rendelkezéseknek eleget tenni. A bizottság erre a rendőrséghez fordult, melynek közbevetésére aztán a hivatalos iratok átadásá tegnap délután 2—5 óra között megtörtént. Az eszt részleteit titokban tartják. Némelyek visszaéltek, mások a többséget bántó polemikát emlegetnek. Annyi bizonyos, hogy Manegutz az Albinának ügynöke volt s mint ilyen mindig hozzájárult a kínálózó alkalom megragadásával az Albina céljainak megvalósításához. A kiküldött bizottság tagjai Herman Tivadar deési esperes, érseki biztos és Préda János (Nagyzeben) konzistoriumi tisztviselő voltak. Az átvett iratokat a tempom kúlcseit Russ István nazánfalvi lelkésznek adták át, ki az esperesi hivatal vezetésével ideiglenesen megbízott.

— **Talált kincs.** A romániai Csernavodáról jelentik, hogy két paraszt a Trajárdombon egy vasszalencében 1592 évből eredő aranypénzeket talált. Az érmekeztisztán olvasható a „Concordia” szó.

— **Gylkosság.** Márton Kálmán Szegvárdi vaskoreskedőt meggyilkolták. A gylkosokról a következő részleteket jelentik: Márton Hájósról ment haza saját kocsiján s vele volt Landaner Géza esernyős és Szönyinevű kocsi. A gylkos akkor tört Mártonra, aki a többiekkel együtt szundikált, midőn a Sárvízen lévő vashidhoz közeledtek. A gylkos először hátulról mért egy halálos fűszecsapást Márton fejére, azután meg homlokára. Landaner és a kocsi csak most ébredtek fel és Landaner elkapva a gyeplőt, a lovaktól végtől, mire Szegvárd meg sem állottak. Márton már az uton meghalt, a nélkül, hogy csak egy szót is szólhatott volna. A gyanyu Mártonnak egy elecsapot Nagy Sándor nevű kocsisára irányult, a ki el is fogta. Nagy Sándor kenekül tagad. Nála megtalálták a véres fűsőt és rubáján is vérfoltok voltak. Azt monda, hogy nem vall semmit, nem eszik a nem iszik, hogy elpusztult. Márton valószínűleg bérgyilkosságnak esett áldozatul, mert neje Nagy Sándornak ezüst óráát vett és vele vészona volt. Márton ezért kergette el házától Mártont tegnap temették. Márton Kálmáné szintén letartóztatják.

— **Iereskedelmi alkalmazzottak tüntetése Eszéken.** A kereskedelmi alkalmazzottak tegnap este Eszéken nagy utcáit tüntetést rendeztek, azon kereskedők ellen, kik vonakodnak, fizetéseket már este 7 órakor zárnai. Egyelőre nagy gyűlésen ugyanis elhatározták, hogy követelni fogják főnökeiktől, hogy a fűszerekkereskedők 8 órakor, a többi kereskedők azonban már este 7 órakor zárják be boltjukat. A legmakacsabb volt a Kaiser Fild cég és nem sok hiba volt, hogy a tüntetők o nem verték összes kárakait, de így is kuszserítették, hogy az általános határozatnál ő is alávesse magát. Két letartóztatás is történt, de igazolás után az illetőket szababon bocsájtották.

— **Kvándorlók statisztikája.** Az újvilágba kvándorlók száma, mely a múlt század elején folyamatosan csökkent, 1900 óta ismét folyamatosan növekszik. 1896-ban 230 000 európai keresett új házat a tengerentúl, 1891—1892-ben pedig csak Észak-Amerikában 623 000 kvándorló telepedett meg. A legibb kvándorló ország, osztrák és magyar illetőségű. A monarchiából összesen 114 000-an teltek át Amerika felé, Olaszországból 13 000-an, míg Oroszországból 85 000, Anglia 46 000, Svédországból 35 000, Németországból 21 000, Norvégia 12 000, Görögországból 6000, Portugália és Svájc 2100, Belgium 1600 lakost szerepel a szomorú statisztikában. A kvándorlók túlnyomó része a városokban telepszik le s földműveléssel csak nagyon kis részü foglalkozik.

— **A bítilos a magyar szó.** A „Nográdi Lapok” és a „Honti Híradó” írják a következő íháborító esetet: Udvarnokon Hontmegyében Rohács Ferencz tanító megbünteti ama hitványait, a kik magyarul nemek felelnak iskolában. Sok udvarnoki lakos e miatt kénytelen gyermekét a közel fekvő községbe küldeni, a hol megtanulnak magyarul beszélni, mert a saját falujokban nem szabad énem lehet. Ha ez igaz, akkor reméljük, hogy a magyarfaló tanító elveszi méltó bűntetését.

— **Befazott professzor.** Heidelbergben történt, hogy egy tudós tanára nagyon megbarnadt a hallgatói, mert a vizsgákon igen szigorúan ítél. A minap bosszút is állt rajta. A professzor ur reggel szokása színt az egyetemre indult, de nem tudott kijni az utcára, mert a ház ajtaja be volt lázva. A diákok éjjel körülvették a házat az éj csöndjében, annak rendje és mód szerint befalták az ajtót azzal a habarcsal és téglával, mit a szomszédban építő az előlaptak. A befazott professzor csanagy sokára szabadították ki a körművesek az nap nem is tarthatott eljárást, a diák nagy gaudiumára.

— **Az ivíz tisztítása ozonnal.** Az ivóvizet általában szűrőkkel tisztítják, de az nem elég, mit a veszélyes bacillusok az ivóvízbe a törőn át is besurannak. Egyik igen elterjedt módja a víz szűrőállításának a felforraltatás de ezt olyan helyeken, hol nagy vízműveket kellene a bacillusoktól megtisztítani, mint pl. a vízvezeték tartályait, alkalmazni nem lehet és ez okból kártételek hyan lehetne a vizet más képp, úgy hogy ez se reméljen el, megtisztítani. E célhoz összes vegyi szerek közül legalkalmasabnak bizonyult az ozon,

mely nagyon szeret oxidálódni és eközben a vízben bacillusok munkáját elvégezte, oxigénné vagy vegyülés újjan szénssávvá, vizg vagy más ártalmatlan anyaggá változik át. Az ozon a vizet nemcsak sterilizálja, hanem ha vastartalom folytan sárga vagy barna színű, színteleníti is.

— **A rab gylkos merénylete.** Theresienstadban mint prágai tudósítónk jelenti — egy katonai fogoly gylkos merényletet követett el az őrizetere kirendelt kőzkatona ellen. A merénylet Feifar Antálnak hívják. Romlott lelkűt ember, a ki a katonai hatóság különféle bünelért kilencz esztendő börtönbüntetéssel sújtott. Feifart a napokban valami lekatasmunkával bízták meg, s miután a megcsinálendő munka a városban kívül fekkdt, Barar Ferencz 94 pyalogered belü közlegényt bízták meg a kíséréssel. Az Elba partján haladtak. Előli Feifart ment a lakatosszerszámot a kezében vitte. Mögötte lépkedett Barar fegyverrel és felbűzött szoronyyal. Feifart hirtelen visszafordult s oly évrrel sújtott egynéhányszor Barar feje felé, hogy az, eszméletét veszítve, összerogyott. A merénylet ozután elszedte Barar fegyverét, őt magát belőkte az Elba vízébe s elmenekült.

— **Kábító méz.** A méhek olyan virágokból is szednek mézet, melyeknek nedve nagyon narkotikus. Az ilyen méz, ha a méhek ugyanazon növényfajból gyűjtöttek, az embereknek is ártalmas lehet, mint azt már Xenophon katonái is tapasztalták, a kik, midőn Kis-Ázsián keresztül fel vonultak, Trapezunt vidékén sok mézet ettek s ettől mély mámorba esiek, hogy holtaknak tartották őket. Ama vidék méze még most is nagyon narkotikus. Némely méz magukat a méheket is elkábítja, úgy, hogy a virágról a földre hullanak. Így gyakran tapasztaljuk, hogy a méhek a harsfavirág mézétől elszédülnek s csak 10—15 perc múlva térnek ismét magukhoz s szállhatnak más virágra. Ugyanezt tapasztaljuk az olcand.r virágról is, melyet a méhek szintén meg szoktak néha látogatni. Egyes vidékeken a lögesztanya virágának van ilyen kábító hatása a méhekre.

— **Levegőgyár.** Már ilyen is van s természetesen Amerikában. Különösen az Egyesült Államokban karolták föl nagyon az egyes iparágak a folyékony levegő értékesítését, annyira, hogy New Yorkban egy nagy tökéscsoport megalakította az első levegőgyárat. A különös gyár naponta körülbelül 6 ezer liter folyékony levegőt állít elő.

— **Hogy adóztatnak Magyarországon?** Szegeden történt: Összeaszkodott anyóka vánszorog fölfele a fiánczpalota kölépésőin. Egyik kezével a karfát szorongatja, a másik karján meg egy fűles kosár lóg. Abban meg egy bicsta van, meg kendő, meg egy darab penészes kenyér.

— **Hová igyekszik, néni?**
— **Az adótanácsba mék, az Isten bomszása meg!**

— **Mi jóba jár?**

— **A porcióm irányába gyűvők, alásan kéröm.** Mer, hogy kupeczkodott az uram, még szabadág vót a diszuóba. Hanem man most letiltották az urak a disznó vásárt. Aszongyák, azér, mer bajos a szervényi disznó. Pedig máshun van a hiba. Az, hogy az urak most mán maguk akarnak hizlelni. Hanem azér, mikor odeki vótak az őszszel koslepciőni, mégis kupecznek írták föl az uram. Pedig két esztendeje őzi az ágyat, oszt én keresem a kenyeret, mert gyomláni mék, miko gazt adt az Isten a vetésbe, hun meg o hínak beteges kenni. Hát egy kis zsirocska, lisztcseske, krumplicska csak akad a házaál, hanem adóra való nem igen van, mer hogy zines is miből. Az Uristen botos okosított föl hogy gyűjje be panaszkodni az adótanácskhoz. Hát abba buzgok.

— **Hány esztendő, néni?**
— **Akkó vótam menyecske, mikor a szabadság kiűtött.**

— **Pusztulnak az indiánok.** Kipusztult Amerika végteleen rónának legbatalmasabb vadállata a bölény, s kipusztul nemcsak ősi becsült népe, a hatalmas indián népfaj is. Kiőli a hajdan hatalmas népet a civilizáció mindenféle gylka. Nem elég, hogy évről-évre fogy az indián, még pusztítják is, mint az erdők fenevadát. Azonából jövő hír szerint, mexikói katonák nemrég 100 indián nőt és gyermeket és 80 indián férfit öltek halomra Santa Rosa-ban. A mint egy 600 főből álló katonai csapat minden figyelemzetetés nélkül gylkos tüzet nyitott a 80 indián férfiasz és őrizetük alatt levő mintegy 100 asszonyra és gyermekre. A gylkos tüzelés után egyetlen egy sem maradt életben a 180 főből álló indián csapatból. A gylkolást azzal teszik jóvá, hogy a mexikói kormány vizsgálatot indít ez ügyben.

— **Vendégeskedés Londonban.** A koronázásra kitűzött időben London szegényeit a király költségen megvendégelték és pedig összesen megvendégelték 560 000 embert, tehát Londonnak a tízadrészét. Elfogyasztottak 550 ökröt, 310 oly nagy halat, a melyen a Nelson emlék: megittak 67 350 gallon bort, grőnbéres sört, vizet és citromnedvet. A Fulham-Palaca parkjában 14 000 embert 2000 pincér szolgált ki, úgy, hogy arányosan számítva, az 560 000 ember szolgálatára mintegy nyolczvanezer embert fogadtak föl. A banket rendezőinek sok bajuk volt a mértékletességi egyletekkel, mert némely körletben, a hol a temperenzlerék tulsulyban vannak, egyszerűen nem engedték meg, hogy a király vendégeik sőt adjának.

— **Új szépitőszor nálunk a Balassa-**

szappon 1 kor., powder 1 K 20 fill. Postán szétküldi naponta Balassa K. gyógyszerháza. Kapható minden gyógyszerháza. Utánzatoktól óvakodjunk.

— **Gazdatisztek mozgalm.** Az 1900. XXVII. cz. 24. és 25. szakaszai alapján támadták meg és fenyegetik a nem okleveles gazdatisztek létekedéit.

A fenyegető és bizonytalan jövő, az existenciáért érzett aggodalom szűlte tehát azt a mozgalmat, melyet a nem okleveles gazdatisztek a hivatkozott törvény sérelmes szakaszának törvényhozási uton leendő megváltoztatása érdekében indítottak meg.

E célból tartották meg május hó 18-án és június hó 1-én a budapesti országos, június hó 15-én a debreczeni, június hó 22-én a temesvári, június 29-én a kisvárdai és július 6-án a nagyváradai vidéki értekezleteket, a melyeken eddig már több mint 1400 nem okleveles gazdatiszt csatlakozott a mozgalmhoz és mondta ki a határozatot, hogy egy emlékiratot intéz a kormányhoz, törvényhozáshoz és a politikai pártokhoz a törvény megváltoztatása érdekében.

Az országban szélszortan élő gazdatisztikar tömörítése és a szervezkedésnek az egész ország területén leendő keresztülvitele érdekében az eddigi értekezletek a vidéken központok létesítését határozták el a célból, hogy ez legyen az alapja és az üzartadó kapcsol az alakítandó magyar gazdatiszt egyesület és a vidéki tagok közt. Cél az erők tömörítése, a szervezkedés, az összetartózkodás érzetének ápolása és fejlesztése, s az egyesülés útján az érdekek képviselet, álláskövetelés és a nyugdíjbiztosítás ügyének megoldása. E célból a budapesti országos gazdatiszt értekezlet által kiküldött végrehajtó bizottság az uton fordul az Erdélyrészi vármegyék nem okleveles gazdatisztjeihez, hogy a szervezkedés és az erdélyrészi érdekeltégek központjának megalakítása, valamint a sérelmes törvényvel szembeni állásfoglalás és a torábbi teendők megvitatása céljából a f. évi július 13-án (vasárnap) délelőtt 10 órakor Marosvásárhelyra „Domokos” szállodában tartandó értekezleten a cél közérdekű és nagy fontosságára tekintettel minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

Dr. Bárdy József. Serák Géza. Nagy Dezső.

Mulatság.

Aranyossek tanuló ifjusága folyó 1902-ik évi július hó 13-án Várfalván a község-házban nagytermében az ugyanott felállítandó Kossuth szobor javára táncmulatsággal egybekötött ünnepélyt rendez.

Gyászrovat.

Egy uri nő halála. A erdélyi áristokratiának egyik régi, kedvelt alakja hunyt el ismét. Ma reggel tért ugyanis örök nyugalomra öv. szentkatolnai Biró Pálné született csikostőszegi és szentimrei Győrfly Józsephine, 83 éves, tetteiben gazdag élet után. Az elhunytban dr. Győrfly Gyula országgyűlési képviselő nagynéjét gyászolja s így őt érintette legközelebbre a sulycs vesztés. A gróf Bethlen és gr. Bély családok is kedves rokonvesztettek el. Ugyszintén a szentkatolnai Biró, Ferenczy, Halmágyi és Hatfaludy családok. Ádott emléke rokonai s ismerősei szívében örökre megmarad. A gyászjelentéseket holnap küldik szét.

Halálhöz. Öv. Ssenkovits Istvánné szül. Látó Katalin folyó hó 8-án este fél 9 órakor, élete 68 ik özvegysége 45 ik évében, rövid szenvedés után meghalt.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefonutódításai és sürgöny-levelei.

Pavlovics Lyubomir ügye.

Nagy Kikinda, jul. 10.

Nagy-Kikindán Benczur Jenő vizsgálóbíró tegnap hallgatta ki Pavlovics Lyubomir, vadrácz képviselőt.

A képviselő beösméri, hogy a kérdéses napon keresztül utazott Kikindán. Azt azonban tagadja, hogy a diákokat látta és így azokat bántalmazta volna.

A szembesítésnél a diákok felismerték bántalmazójukat. Személyazonosságát Horváth vasuti vendégios neje, továbbá a kalauzok is bizonyították.

Pavlovics felfolyamodást jelentett be a vizsgálatot elrendelő végzésért.

A kiegyezés ügye.

Bécs, jul. 10.

Tegnap Körber elnöklete alatt az osztrák miniszterek tanácskoztak és elhatározták, hogy a kiegyezés fonalát ismét felveszik.

Bécs, jul. 10.

Szell Kálmán, Darányi és Láng Lajos miniszterek ma váratlanul ide

érkeztek. Körber osztrák miniszterelnök Szell Kálmánt azonnal felkereste és hosszasan tanácskoztak.

Valószínű, hogy a Gasteinben időző Lukács pénzügyminisztert táviratilag Bécsbe hívják.

Hír szerint a kiegyezési kérdésekben jelentékeny fordulat állott be.

Kazánrobbanás.

Vajdahunyd, jul. 10.

Tegnap itten egy géppróbánál kazánrobbanás történt.

A felrobbanó kazán két munkást darabokra tépett és sokat megsebesített.

Ugyanitt a tegnapelőtt egy munkás a kéménnyről lebukott és szörnyet halt.

A Magyar Színház új igazgatója.

Budapest, július 10.

Egy délben megjelenő itteni lap szerint a Magyar Színház új igazgatója Beöthy László, a Nemzeti Színház volt direktora lesz.

Harcz a rabokkal.

Budapest, július 10.

New-Yorkból érkezett sürgönyök szerint a szent jőzsefi fogházban a rabok dynamittal felrobbantották a börtön falát és megakartak szökni.

Ekkor borzalmas harcz fejlődött a rabok és börtönőrök között. Hat rab halva maradt a küzdőtéren. A többi sikerült elfogni,

Robelli — a vivómester.

Budapest, jul. 10.

Robellit, a nálunk is ismert vivómesteri ma állították törvényszék elé. A tárgyalást nagy érdeklődés közt kezdték meg.

A törvénykezési eljárás során a vádolt vivómester következő ügyei kerülnek tárgyalás alá:

1 sikkasztás, 5 váltóhamisítás, több kauciosikkasztás.

A gazdag bűnlajstromnak első pontját máris letárgyalták. A vádló nem kívánja megbüntetését mert reméli, hogy a fogházból kiszabadulva megtéríti kárát.

Azután áttértek a kaució szedések ügyére.

A tárgyalás még tart.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felolós szerkesztő és lapfajladonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.

Az

„ELLENZÉK”

kiadóhivatala

10. július elsejétől kezdve

újság előfizetési

és

elárusítási irodát

nyitott.

A kiadóhivatal elfogad előfizetéseket bel- és külföldi napilapokra és folyóiratokra s ezeknek legtöbbjét egyenként is árusítja Szentegyház-utca 22. és Deák Ferencz-utca 33 szám alatti helyiségében.

A közönség szives figyelmét felhívjuk ezen főleg a

közönség kényelmére

szolgáló ujtásainkra. Ettől eltekintve az előfizető még a posta költségeket is megtakarítja.

Előfizetőink s rendes vevőink díjtalanul tekinthetik meg s el olvas-hatják az összes irodánkban raktáron levő lappeldányokat.

Az „ELLENZÉK”

előfizetési ára fél évre 16 kor.

Majálisra meghívók a legizlésebben és leggyorsabban az „Ellenzék” nyomdájában készítettnek.

129—1902 végig sz.

722. 1—1.

Arverési hirdmény.

Alulírt kiküldött bir. v. hajó ezzel közli, hogy a m. vásárhelyi kir. törvényszéknek 1901 évi 2509 sz. végzésével dr. Frieder Mór ügyvéd által képviselt Nott és társai cég felépítésére Száva András alperes ellen 220 korona kövétel s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1716 kor. becsült ingóságokra a mocsir. bíróság 1901 V. 90/7 számú végzésével az arverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felfoglalások követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Botházán leendő megtartása határidőül 1902 évi július hó 14-ik napján délelőtt 9 órája tűztetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt u. m. sertések, széná, kocsik, lóhátr, 2 tehén, borjú, 1 bivali tehén és 500 veka rozs s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhívunk mindazokat, kik az elővezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak a mennyiben részükre a foglalás korában eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az arverés megkezdése előtt kiküldötté vagy írásban beadták, vagy pedig szóval bejelentették, a törvényes következmények terhe mellett el ne mulassák.

A törvényes határidő a hirdménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik. Kelt Mocsir, 1902 évi június 17.

Ferenczy,
kir. bírósági végrehajtó.

Hatóságilag engedélyezett

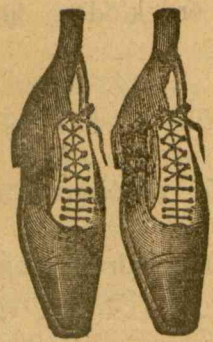
Nagy Végeladás!

HIRSCHFELD GYÖRGY

női divat üzletében, Mátyás király-tér 34 sz.

Van szerencsém a n. é. közönség b. figyelmét felhívni ezen kedvező alkalomra, üzletemben lévő **összes női divat, s hozzá tartozó czikkeket** üzletfelhagyás miatt **minden elfogadható árban** készpénzfizetés mellett **kiárusítom.** 599. 24—25.

Együttal kérem tisztelt vevőimet könyveimben lévő tartozásaikat mielőbb kiegyenlíteni.

Jó alakú tartós és olcsó cipő

—csakis—

Dukesz Sándor

cipőraktárában kapható
KOLOZSVÁRT,

Mátyás király tér 16. (Unio-utca sarkán)

Czipész műhelyek berendezve.

Czipő-Cremek és czipő-sámfák kaphatók.

308. 32—50.

Telefonszám 399

Telefonszám 399

A kenyérliszt fogyasztó közönség
figyelmébe!

A hat év óta fennálló és szolid alapokon vezetett üzletem t. vásárló közönsége előtt már rég bizonyult tény és való, hogy az ország legjobb lisztjei, a legolcsóbb árban, nálam

Stern József

lisztkereskedő, Kolozsvar Wesselenyi Miklós-utca 12 sz. a. kapható.

Egy próba megrendelés elegendő, hogy erről bárki is meggyőződést szerezhesen.

Ugyanott a közönség kényelmére a legutányosabban mindennemű **finom minőségű fűszer.** árak is, valamint első rendű, kitűnő minőségű

tűzifa

wagon és ölszáma; végott fa mázsánként haza szállítva, teljes méret és felelősség mellett szintén beszerezhető. Tisztelettel

Stern József

liszt, fűszer és fakereskedő.

423. 36—40.

liszt, fűszer és fakereskedő.

Hatóságilag engedélyezett

Erdélyrészi ingatlan és jelzálog

forgalmi és adásvételi intézet.

Kolozsvar, Unio-utca 21 szám.

Eszközöl törlesztés kölcsönök földbirtokokra és házakra 10—50 év közötti időre a legmagasabb összegig. 4/20. Konvertálás helyeg és illetékmentes. A kölcsön földhitelezet által a kikötött határidő előtt fel nem mondható; kölcsönvevőnek azonban jogában áll azt a kikötött határidőn belül is tetszés szerinti részletekben vissza fizetni. — Kölcsön eszközöléséhez bemutatandó a hiteles telekkönyvi kivonat és kataszteri birtoknyomolat.

Elvállal továbbá erdő, földbirtok, házak szóval minden üzlet eladása, megvétele, valamint haszonbérletekre vonatkozó megbízások.

Levéllel megbízásokra azonnal válaszlatik.

Eladó ház és birtok Zilahon.

Lakház, áll 4 lakosztályból, konyha, kamara sat., egy teljesen berendezett bolti helyiségből és nagy kertből.

Földbirtok 18 hold szántó és szőlőből tagosított, a város közepén közelében.

Szőlő teljesen beültetve és pincze ugyanott.

Külön-külön akár együttesen szabad kézből elkölthetőség miatt olcsón eladó, — a vételár részletekben is lefizethető.

ELADÓ

Kolozsvar egyik nagyforgalmu főterén egy 15 évre adómentes 1000-ot jövedelmező új emeletes ház.

Banktelher 60 ezer korona. Az egység szerinti vételár részletekben is lefizethető. A 10% jövedelem biztosítatik.

Bővebb felvilágosítással szolgálok fentti intézet.

354. 34—00.

Nem végeladás!

De lehető legolcsóbb árakban szándéksom nagy áru készletem **Julius 9-től 14-ig**

azonnali költözködés miatt kiárusítom.

Csak is ezen okból és fent irt ideig **Mátyás király-tér Bánffy-palotában** levő

papír, iro, rajz és festészeti szer

üzletem összes áruit, de főleg kivált a törékeny és költözködést megnehezítő czikkeket, ugymint irodai és miniszter papírok, egyszerű és díszes levélpapír dobozok, tinták, üzleti könyvek és horitékokat jóval a piaci áron alul ajánlom a t. cz. közönség rendelkezésére.

Kérem meggyőződést szerezni, hogy ezen rövid időn belül tett bevásárlások későbbi szükségét esetén is nagyon előnyösön kifizetik magukat olcsó áramért.

Midőn a nagyérdemű közönség eddigi szíves párfogatásért köszönetet mondok és jelen alkalmi vételre b. érdeklődését felhívom, kérem ju jus 16-án tul **Kossuth Lajos-utca** Lutheránus iskola volt Orelli-féle helyiségben ujból és jól felszerelt papír, iro, rajz és festészeti szerek kereskedésében megismeretni sziveskedjek.

Fuhrmann Miklós

papír kereskedése

KOLOZSVÁRT,

Mátyás király-tér Bánffy-palota.

„Lebovits és Janovitz” cég Wesselenyi Miklós-u. 26 sz (m. kir. főposta mellett.)

ÚJ ÜZLET!

Daczára a rövid időnek, hogy üzletünk létesült, meggyőződhetet a n. é. vásárló közönség, hogy nálunk a legolcsóbb forrás

férfi és gyermek

kész ruha beszerzésére

valamint **saját műhelyünkben** való mérték utáni megrendelésekre.

Miután a jelenlegi árucikkek legnagyobb választékban megérkeztek, van szerencsénk erre a n. é. helyi és vidéki közönség b. figyelmét felhívni s biztosítjuk legszerényebb kiszolgálásra mivel főtörökvisünk oda irányul, hogy a n. é. közönség b. bizalmát megszerezzük.

B. pártfogását kérve vagyunk szolgálatkész tisztelettel 156. 44—50.

LEBOVITS és JANOVITZ,

Wesselenyi Miklós-utca 26 sz.

MATUTSEK JOZSEF

férfi-, női- és gyermek-czipész üzlete

Kolozsvar, Főterti Státus-palota 3 sz.

3. 48—x.

KOLOZSVÁRI

Takarékpénztár és Hitelbank

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Alaptőkéje 1.200.000 korona teljesen befizetve.

Irodák:

Kolozsvar, Mátyás király-tér 7. sz.
saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskére vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat, utalványokat, checkeket és kisorsolt értékeket olcsón számítol le.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt kolozsvari házakra és földbirtokra.

Előleget ad értékpapírokra.

Értékpapírokat, érmekeket vesz és elad saját és idegen számlára.

Zálogháza [bejárat a király-utca felől] délelőtt 8—12-ig, délután pedig 3—5-ig áll a közönség rendelkezésére és előleget ad ékszerekre és ingóságokra.

Áruraktárai (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokra előleget adnak. 74. 48—*

Ugyanott a

The Gresham Életbiztosító Társaság

Vezérügynöksége.

Kolozsvar, Mátyás király-tér 7. sz.

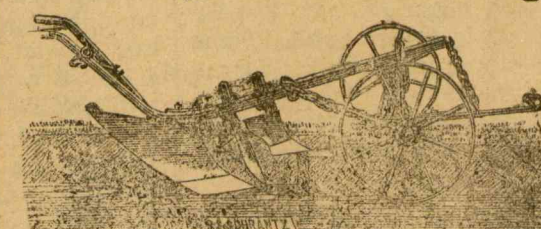
Nyomatott Magyar Mihály könyvnyomdájában Kolozsvar.

WICHTERLE F. GAZDASÁGI GÉPGYÁR
Budapesti telepének erdélyrészi bizományi raktára.

Babós és Társai

vaskereskedésében Kolozsvar, Deák Ferencz-utca 25.

Nagy raktár mindennemű gazdasági gépekben, villamos öngyújtóval ellátott

benzin motorok, benzin lokomobilok, gőzmotor eséplőkészletek, szabadalmazott golyós perelyű kézi és járgányos eséplőkészletek, Gabona rosták, Trieurók, Szecska és Répa vágók, Kukoricza morzsolók, Lőgerelyűk, dísm rt legjobb szabadalmazott „Montania Drill” sorbavető gépek stb.

Gépszijj, Gépolaj, Tovota gépkendő és mindennemű technikai czikl Gabona zúzó és vízmentes ponyvák

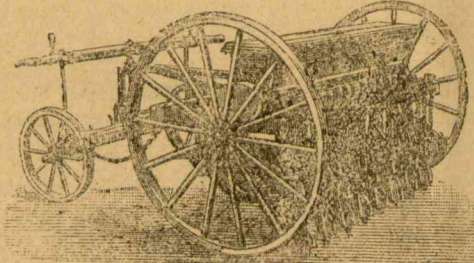
olaj és porfestékek, lackok

a legjobb minőségű (Blomles)

Pormentesítő olaj

a legutányosabb árak mellett kaphatók.

Gépolajokból mintákat szívesen küldünk. * Árjegyzék ingyen és bérmentve.

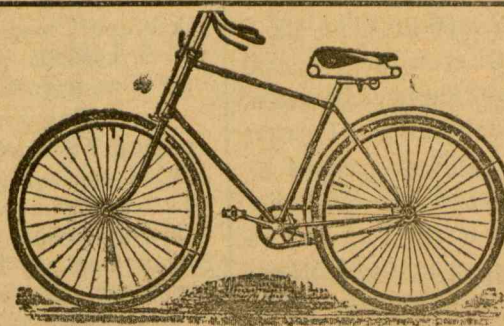
Társ kerestetik.

Egy nagyobb vidéki városban egy már 6 év óta fennálló üzlet, mely a múlt évben 80.000 koronát forgalmazott 25 százalék tiszta jövedelem mellett, teljeskedés céljából társat keres 10.000 korona készpénzzel, mely befektetés az üzleti követeléseken kívül, még a 23000 korona ér ékü leltárral is biztosítatik. Csak komoly ajánlatok lesznek figyelembe véve a mely H. M. 25 jellege alatt e lap kiadóhivatalához küldendő. 649. 20—x.

Hirdetések

a legolcsóbb árban

felvételnek a kiadó-hivatalban!

Kerékpárok

csalis legjobb külföldi gyártmányok, varrógépek és összes felszerelések, tömlők, külső köpenyek, lámpák beszerzési áron. Műhelyemben javítások feltűnő olcsó árakban kaphatók.

Kolozsvar, Egyetem-u. 2. **Grósz Frigyes**
kerékpár és varrógép gyári raktárában. 708. 3—50.

KOLOZSVÁRT.

Ajánlja az újabb idően gazdagon és a legmodernebb anyagokkal usan felszerelt

könyvnyomdáját,

mely különösen alkalmas minden olyan nyomtatványok előállítására melyeknek az izléses külsej belbecsét is mérni van hivatva.

Deák F.-utca.

„Ellenzék” könyvnyomda.

Telefon 233.

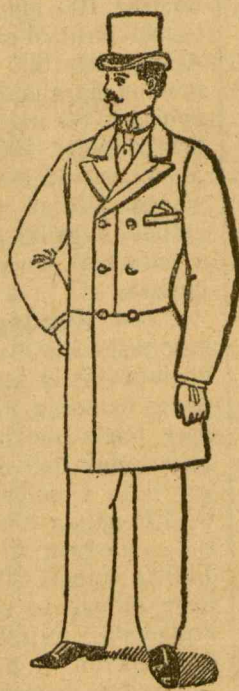
De éppen olyan színnel és lehető olcsó árban készít mindennemű egyszerű nyomtatványokat is és ezeknek nemcsak csinos, hibátlan, hanem gyors előállításért ifelelősséget vállal.

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban teljesít.

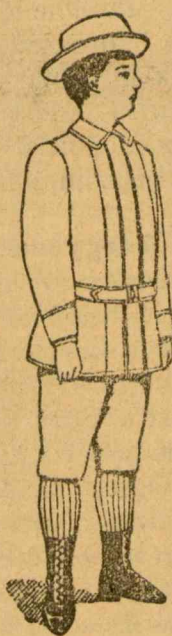
Telefon 233.

LEGELEG ÁNSABB

KIVTELÜ

FÉRFI ÉS GYERMEK RUHÁK

KAPHATÓK:

6. 54—x.

Neumann M.

Kolozsvar, Mátyás király-tér 14.
es. és kir. udv. szállitonál